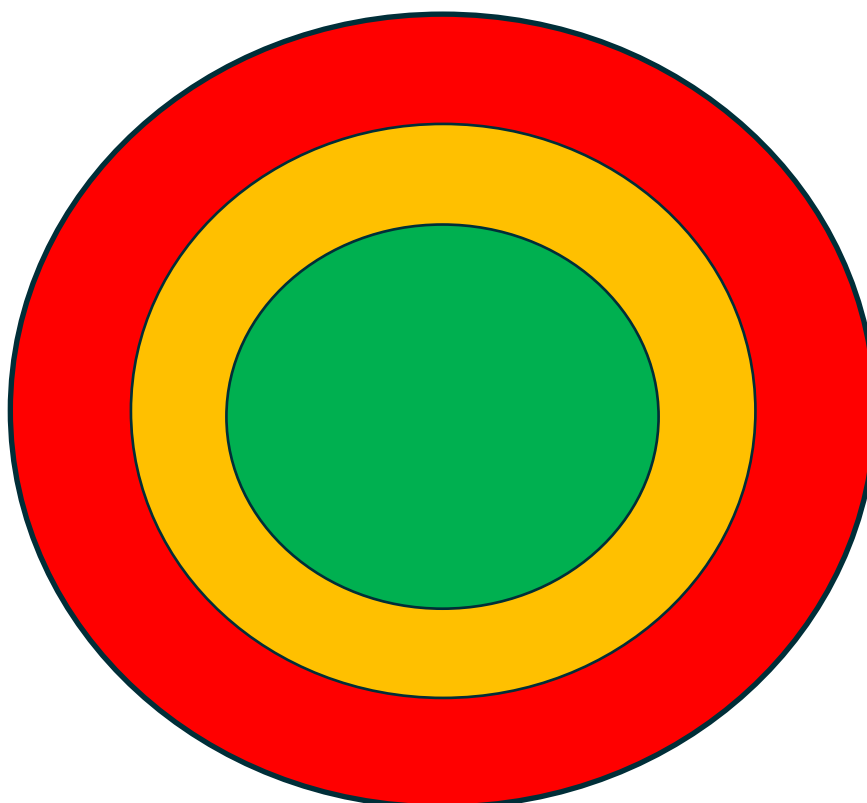

Kapitel 15

Opgave 1: Det relationelle voksen/barn-landskab

Relationen mellem børn og deres professionelle omsorgspersoner er en af de faktorer, der har allerstørst betydning for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det relationelle voksen/barn-landskab er en øvelse, der med fordel kan gennemføres jævnligt af det pædagogiske personale, der har ansvaret for et dagtilbuds relationelle miljø. Ved hjælp af det relationelle landskab bliver det visualiseret, hvordan den enkelte omsorgsperson vurderer relationen mellem sig selv og de enkelte børn i gruppen. Når flere medarbejdere udfylder relationelle landskaber over den samme børnegruppe og efterfølgende deler deres landskaber med hinanden, kan dette dæmme op for faglige drøftelser om det relationelle miljø, og hvordan der kan arbejdes med at udvikle dette i forhold til konkrete børn.

Grøn: Her placeres de børn, du er sikker på, at du har en god og nær relation til.

Gul: Her placeres de børn, du oplever at have en mindre god relation til.

Rød: Her placeres de børn, du ikke har en god relation til, eller hvor du oplever relationen som vanskelig/ problematisk.

Proces

Start med at afklare, hvordan du/I definerer en god/tæt relation, en mindre god relation og en ikke-god relation. Så er der enighed om, hvad de enkelte farver betyder, inden vurderingsprocessen går i gang.

Udfyld individuelt et landskab med de børn, du/I har ansvaret for i det pædagogiske arbejde ved at sætte et kryds og barnets navn i en af de tre zoner, grøn, gul eller rød. Fremlæg derefter på skift

landskaberne for hinanden i teamet/gruppen. Undlad at diskutere, om I er enige eller uenige i den enkelte medarbejders vurdering.

Analyse og vurdering

Drøft på baggrund af de fremlagte voksen/barn-landskaber, om der er relationer, der skal styrkes. Udvælg på baggrund af øvelsen en fokusrelation, som du/I ønsker at udvikle/styrke. Lav en aftale om, hvem der primært er ansvarlige for at styrke relationen til det valgte barn. Aftal, hvornår og hvordan der skal evalueres på indsatsen.

Alle børn har krav på, at mindst en omsorgsperson har placeret dem i grøn zone. Er der børn, som alle medarbejdere har placeret i gul eller rød zone, er der grund til bekymring.

Det kan anbefales, at der arbejdes systematisk med det relationelle voksen/barn-landskab en til tre gange årligt, fx i et årshjul, for at sikre, at alle børn får en god og tilfredsstillende voksenkontakt.

Opgave 2: Logbog – de positive fortællinger

Logbog er et let tilgængeligt observationsredskab, som pædagogen kan bruge til at notere sine iagttagelser og refleksioner over samspillet med den valgte fokusrelation (barn/børnegruppe). Formålet er at styrke bevidstheden om, hvordan du arbejder med relationerne i hverdagen, og hvornår det lykkes for dig at få det gode samspil etableret, fx ved at følge barnets initiativ, bruge afstemmere, eller anvende andre af de værktøjer og strategier, der er nævnt i artiklen.

Når samspillet beskrives, sætter det refleksioner i gang over egen praksis, som kan medvirke til, at der opstår nye erkendelser og en dybere forståelse af de beskrevne hændelser.

De positive fortællinger er fortællinger fra din hverdagspraksis, som omhandler de glædesfyldte og vellykkede samspil, du indgår i sammen med det enkelte barn og den samlede børnegruppe. Ud fra en systemisk tænkemåde vil det, vi lyser på, automatisk få mere opmærksomhed, og jo mere øvet du bliver i at få øje på det vellykkede samspil, jo mere vil du gøre for at få etableret de vellykkede samspil.

Proces

Beslut, hvad du vil have fokus på i dine iagttagelser (et bestemt barn, en bestemt situation, et bestemt tidspunkt på dagen) og begrund, hvorfor du har valgt netop dette. Afsæt en observationsperiode, fx 1-3 uger.

Skriv dine iagttagelser og oplevelser ned, kort tid efter du har oplevet dem. Beskriv så detaljeret og konkret som muligt, hvad der skete, uden at fortolke og vurdere. Husk at skrive dato og tidspunkt på hver enkelt beskrivelse.

Logbog Dato: Tid:	
Beskrivelse af samspil/situation	Analyse og vurdering
	Hvad lykkedes i samspillet? Hvad gjorde du konkret for at bidrage til et positivt samspil med barnet? (obs. på

	<p>afstemmere, følge barnets initiativ, gøre situationen overskuelig for barnet mv.)</p> <p>Hvilke omstændigheder i konteksten bidrog til at samspillet lykkedes? (fx tidspunktet, ro, rummet, antal børn, antal voksne osv.)</p> <p>Hvad skal der til, for at du får flere gode samspil med barnet i fremtiden? (vælg 1-2 ting, du vil have fokus på).</p>
--	---

Udover at være et individuelt observationsværktøj kan logbogsnotater bruges i kollegiale sammenhænge, hvor flere personaler observerer den samme børnegruppe eller de samme situationer.